

EBI 2017. gada darba programma

Kopsavilkums

Ievads

1. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulu (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi (EBI)), EBI darba programma sniedz visaptverošu priekšstatu par EBI mērķiem un darbībām dažos turpmākajos gados atbilstoši tās pilnvarām un Valdes plāniem.
2. EBI darba programmas plānošana ir būtisks uzdevums, lai noteiktu EBI darbības virzienu un piešķiramo resursu ceļus, ļaujot noteikt attiecīgās EBI uzdevumu prioritātes 2017. gadam. EBI darba programmā ir ietvertas ikgadējās un daudzgadu darba programmas.
3. **Daudzgadu darba programmu 2017.–2020. gadam** nosaka **stratēģiskās jomas**, ko EBI ir izvirzījusi turpmākajiem gadiem, un tajā ir apkopoti galvenie mērķi, kas izriet no Regulā noteiktajām pilnvarām un no ES tiesību aktiem attiecībā uz banku nozari.
4. Katrā stratēģiskajā jomā ir noteiktas **darbības**, kas jāveic **ikgadējās darba programmas** ietvaros, sīki izklāstot uzdevumus, kas veicami attiecīgajā gadā, kā arī šim mērķim nepieciešamos resursus. Tādējādi EBI ieinteresētajām personām tiek nodrošināta pārredzamība un pārskatatbildība, vienlaikus iekšēji saistot ikdienas darbību un procesus ar stratēģiskajām jomām.
5. EBI 2016. gada pirmajā pusē no Eiropas Komisijas (turpmāk “Komisijas”) saņēma vairākus steidzamus pieprasījumus, t. i., lūgumus sniegt konsultācijas. EBI paredz, ka arī turpmākajos mēnešos tiks saņemti šādi lūgumi. Papildu darba slodze, kas saistīta ar šiem pieprasījumiem, jau ir ietekmējusi 2016. gadā veicamo uzdevumu izpildi un attiecīgi aizkavē arī 2017. gada uzdevumu izpildi.
6. Turklāt EBI ir zināms, ka Komisija veiks daudzas tiesību aktu reformas (tas jau ir atspoguļots šajā dokumentā), kas ietekmēs 2017. gadā plānoto darbību. Plānotās reformas ir šādas: i) Kapitāla prasību regulas (KPR) pārskatīšana un pasākumi, kas izriet no tirdzniecības portfeļa pārskatīšanas, kuru veic Bāzeles Banku uzraudzības komiteja (BBUK); ii) kopējās zaudējumu absorbcijas spējas (TLAC) īstenošana; iii) turpmākie pasākumi diskusijai par tiesiskā regulējuma samērīgumu; iv) izmaiņas vērtspapīrošanas regulējumā kapitāla tirgu savienības (KTS) kontekstā.
7. Šajā otrajā projektā EBI ir iekļāvusi savas galvenās prioritātes, ņemot vērā budžeta samazinājumu. Tāpēc tika veikta arī **prioritāšu maiņa**, kas pēc Valdes priekšlikuma būs jāapstiprina Uzraudzības padomei un tiks pabeigta tad, kad EBI apstiprinās savu 2017. gada galīgo budžetu (paredzams, ka tas notiks 2016. gada decembrī).

8. Visbeidzot, EBI ir ietvērusi arī **galvenos darbības rādītājus**¹, kas apkopoti katrā stratēģiskajā jomā un tiks izmantoti, lai novērtētu sasniegto progresu virzībā uz tās stratēģisko mērķu izpildi, kā arī uz EBI devumu, nodrošinot ES finansiālo stabilitāti un banku nozares integritāti, efektivitāti un pienācīgu darbību.

EBI misija

9. EBI misija ir veidot vienotu regulatīvu un uzraudzības sistēmu visai banku nozarei ES 28 dalībvalstīs², lai nodrošinātu efektīvu, pārredzamu un stabilu vienoto tirgu, kas sniedz labumu patērētājiem, uzņēmumiem un ekonomikai kopumā.

10. EBI ir liela nozīme arī uzraudzības un neregulējuma prakses konverģences veicināšanā ar mērķi nodrošināt prudenciālu noteikumu saskaņotu piemērošanu. Visbeidzot, EBI ir pilnvarota novērtēt riskus un apdraudējumus ES banku nozarē, jo īpaši regulāri izstrādājot riska novērtējuma ziņojumus un veicot pārredzamības pārbaudes un Eiropas mēroga stresa testus.

11. EBI misija izriet no tās dibināšanas regulas un ietver trīs savstarpēji saistītus stratēģiskos mērķus, proti:

- saglabāt finanšu stabilitāti ES;
- aizsargāt banku nozares integritāti, efektivitāti un pienācīgu darbību;
- veicināt patērētāju tiesību aizsardzību finanšu pakalpojumu nozarē visās ES dalībvalstīs, nosakot un novēršot kaitējumu patērētājiem.

EBI uzdevumi ES banku nozarē

12. Nākotnē ES banku nozarē EBI cita starpā ir jāveic turpmāk minētie uzdevumi.

- **Vienotā noteikumu krājuma darbības pārraudzība un samērīguma uzlabošana.** Viens no EBI galvenajiem uzdevumiem ir gūt labāku izpratni par reformu ietekmi uz banku struktūrām, uzņēmējdarbības modeļiem, riska uzņemšanos un uzraudzības konverģenci. Regulatīvā sistēma ir kļuvusi ārkārtīgi sarežģīta, jo īpaši attiecībā uz bankām, kuru uzņēmējdarbības modeļi ir ļoti vienkārši. Regulatoru pienākums ir novērtēt, vai atbilstības nodrošināšanas sloga palielināšanās vienmēr ir attaisnojama un vai tos pašus prudenciālos rezultātus nevarētu sasniegt vienkāršāk. EBI ir darījusi visu iespējamo, lai savos regulatīvajos aktos īstenotu samērīguma principu, un arī turpmāk strādās šajā virzienā, lai panāktu konsekventu pieeju visā vienotajā tirgū.
- **Banku bilanču korekciju pabeigšana.** Uzraudzības iestādēm būs jāturpina mudināt bankas apņēmīgi pārvaldīt ienākumus nenesošos aktīvus un atjaunot aizdošanas spējas. Turklāt bankas pielāgo savu saistību struktūras jaunajām prasībām, kas noteiktas Banku atvēršanas un neregulējuma direktīvā (BAND). Svarīgs faktors pielāgošanas veicināšanā

¹ | pielikums.

² Paredzēts 2016. gadā iekļaut arī EEZ un EBTA valstis.

būs tas, ka noregulējuma iestādes katrai bankai noteiks minimālās prasības attiecībā uz pašu kapitālu un attiecīgajām saistībām (*MREL*). Būtiski, lai visām iesaistītajām personām ir vienota izpratne par prasībām un to saistību kvalitāti un apmēru, ko katrā noregulēšanas gadījumā var norakstīt vai konvertēt pašu kapitālā.

- **Digitālie banku pakalpojumi un patērētāju tiesību aizsardzība.** EBI būs jārisina problēmas saistībā ar inovāciju finanšu un tehnoloģiju jomā. Digitālo banku pakalpojumu ieviešana var mainīt pašreizējos uzņēmējdarbības modeļus, kā arī var radīt problēmas saistībā ar to patērētāju aizsardzību, kuri izmanto finanšu pakalpojumus. EBI savā darbībā jau ir pievērsusies jautājumiem par virtuālajām valūtām un kolektīvo finansēšanu. Pārskatītajā Maksājumu pakalpojumu direktīvā (MPD2) noteiktās pilnvaras ļauj EBI vēl vairāk pievērsties šai jomai.